

T-Spot TB

Indikation

”Interferon-gamma release assay” (IGRA) av typen Quantiferon används för att påvisa latent eller aktiv tuberkulos. I de fall då Quantiferon givit ”ej bedömbart” resultat, d.v.s. där inget definitivt positivt eller negativt svar kan ges, rekommenderar vi att man skickar in ett prov för analys med T-Spot TB.

Minst 2 månader bör ha passerat mellan PPD-test (tuberkulin-test) och provtagning för Quantiferon- eller T-Spot TB-analys.

Analysprincip

T-Spot TB-testet är också en ”interferon-gamma release assay”. De vita blodkropparna (lymfocyterna) i patientprovet renas fram på laboratoriet och eventuella hämmande ämnen (cytokiner eller läkemedel) tvättas bort. Lymfocyterna odlas med respektive utan tuberkulos-antigen (ESAT-6 och CFP-10) över natt. T-lymfocyter som tidigare exponerats för tuberkulos svarar med produktion av interferon-gamma. Det frigjorda interferonet påvisas med ELISPOT-teknik.

Provmaterial

Analysen ska förbeställas! Kontakta Serologen vid bakteriologiska laboratoriet, tel: 031-342 47 38. Analysen utförs varannan onsdag jämna veckor.

Litium-heparinblod:

- Vuxna och barn äldre än 10 år: minst 9 mL
- Barn yngre än 10 år: kontakta laboratoriet

Från en immunsupprimerad patient med cytopeni (anges på remissen) bör en större blodvolym tas. Blanda provet väl 8-10 gånger direkt efter provtagning.

Viktigt att notera tidpunkt för provtagning på remissen.

Provtagningsmateriel

Litium-heparin rör, utan gel (grön kork).

Provhantering

Proverna måste förvaras och transporteras i rumstemperatur (10 – 25°C). OBS. Ej kyltransport. Proverna ska inte centrifugeras. Analys måste ske inom 32 h från provtagningsstillfället. Ange tidpunkt för provtagningen på etiketten.

Ordinarie prov

Analysen utförs varannan vecka på onsdagar (endast jämna veckor). Prover kan tas tidigast kl 06.00 tisdag (och onsdag) och måste nå Klinisk mikrobiologi senast kl 13.00 på onsdagen (jämna veckor) för att analyseras som ordinarie prov.

Akut prov

I undantagsfall kan prov analyseras andra tider mot en högre kostnad. För att få ett akutprov analyserat måste laboratoriet kontaktas innan provet skickas. Prover kan inte tas emot dag före helgdag.

Provtransport

Proverna måste förvaras och transporteras i rumstemperatur (10 – 25°C). OBS. Ej kyltransport. Analys måste ske inom 32 h från provtagningstillfället. Proverna måste nå Klinisk mikrobiologi senast kl 13.00 på onsdagar jämna veckor.

Bedömning och svarsrutiner

Antalet IFN- γ producerande T-lymfocyter beräknas som prickar, s.k. ”spots”, i ELISPOT-mikrotiterplattor. Antalet ”spots” relateras till en tolkningsmall, och översätts till Positiv, Negativ, Gräns, och Ej bedömbart, vilket anges i provsvaret.

Analysen utförs onsdagar, jämna veckor och svarstiden beräknas vara två arbetsdagar. Svarstider avser tiden från att provet ankommit till laboratoriet till dess svar går ut. Svarstider kan avvika vid helger och helgdagar.

Tolkning av resultatet

Positiv. Tyder på att patientens immunförsvar har exponerats för och reagerat på tuberkelbakterier. Positivt test innebär i regel* latent eller aktiv tuberkulos.

Negativ. Tyder på att patientens immunförsvar inte har reagerat på tuberkelbakterier. Negativt test utesluter dock inte tuberkulossmitta. Vid spridd tuberkulos (miliar-TB) kan patientens lymfocyter bli icke-reaktiva (anergiska).

Gräns. Oklart om patientens immunförsvar har exponerats för och reagerat på tuberkelbakterier. Nytt prov rekommenderas.

Ej bedömbart. Detta kan ha flera orsaker:

- Patienten har för hög spontan utsöndring av interferon-gamma (den negativa kontrollen är inte negativ). Detta kan ses vid olika inflammatoriska tillstånd. Nytt prov kan vara av värde.
- Patientens T-lymfocyter svarar generellt dåligt med interferon-gamma-bildning på stimulering med mitogen (den positiva kontrollen är för svag). Detta tyder på att patientens T-celler är anergiska, vilket kan ses vid exempelvis immunbrist, uttalad inflammation, infektion eller vid användning av immunhämmande läkemedel). Nytt prov kan vara av värde.

När resultatet inte kan bedömas rekommenderas ett nytt prov.

*Falskt positiva resultat kan förekomma efter exponering med icke tuberkulösa mykobakterier såsom *M. kansasii*, *M. szulgai*, *M. marinum* och *M. goodii*. T-spot TB korsreagerar inte med Bacillus Calmette-Guérin (BCG)-stammen som används för vaccination. Det innebär att man kan skilja latent tuberkulos från vaccinerad patient. (Däremot kan testerna inte användas för att undersöka vaccinationsstatus).

OBS! T-spot TB-testet räcker inte ensamt till för att diagnostisera tuberkulos eller latent tuberkulos. För detta krävs dessutom kännedom om patientens anamnes, den epidemiologiska situationen, och andra kliniska och diagnostiska fynd.

Art nr 102770146
Rör Litium heparin, grön/svart, 10/9 mL

Läs mer

- [Provtagningsmateriel mikrobiologi](#)
- [Remiss](#)

Tänk på:

Både remiss och prov måste märkas med rätt identitet, önskad analys och provtagningsdatum.

Proverna svaras ut elektroniskt, och för de kunder som inte är elektroniskt anslutna skickas provsvaren per fax eller brev.